

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania M. M.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 maja 2015 r., sygn. akt III AUa (...),

Odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 marca 2014 r. ZUS I Oddział w Ł. odmówił ubezpieczonemu M. M. prawa do emerytury w wieku obniżonym uznając, że nie udowodnił on 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych.

Rozpatrujący sprawę na skutek odwołania ubezpieczonego od tej decyzji Sąd Okręgowy w Ł. wyrokiem z dnia 24 czerwca 2014 r., VIII U (...) odwołanie oddalił po dokonaniu następujących ustaleń faktycznych.

Ubezpieczony urodził się 4 kwietnia 1954 r. Od 18 października 1972 r. do 28 czerwca 1975 r. zatrudniony był jako stolarz w zakładach R.. Świadcstwo pracy wskazywało na pracę w tym okresie w szczególnych warunkach – przy konserwacji agregatów (Zarządzenie Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i

lekkiego, Dz.Urz. MG z 1987 r. Nr 4, poz. 7). W okresie od 30 sierpnia 1976 r. do 31 stycznia 1980 r. zatrudniony był w Zakładach Przemysłu Bawełnianego M. jako stolarz. W obu tych zakładach ubezpieczony pracował jako stolarz, naprawiał ponadto maszyny włókiennicze. Ponieważ zeznający w sprawie świadkowie byli w stanie określić, w jakim zakresie czasowym ubezpieczony wykonywał prace stolarskie a w jakim – konserwacyjne – sąd uznał, że ubezpieczony nie pracował w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy (§ 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.)). Od 4 listopada 1985 r. do 31 października 1989 r. zatrudniony był w Ł. w Ł. na stanowisku pomocy produkcji drzewnej. Także w tym przypadku, z uwagi na różny charakter wykonywanych prac, Sąd Okręgowy nie zakwalifikował pracy jako pracy w warunkach szczególnych.

Wyrokiem z dnia 19 maja 2013 r., III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację ubezpieczonego od tego wyroku. Sąd podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu Okręgowego. Podkreślił, że ubezpieczony nie udowodnił, że stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Skargę kasacyjną od tego wyroku wywiodła pełnomocnik ubezpieczonego. Jako okoliczność uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) ponieważ Sąd Apelacyjny błędnie zinterpretował przepisy prawa materialnego pomimo, że postępowanie dowodowe nie wykazało, aby ubezpieczony nie pracował stale i w pełnym wymiarze w zakwestionowanych przez organ rentowy przedsiębiorstwach. W ocenie skarżącej ze świadectw pracy wynika, że ubezpieczony pracował w pełnym wymiarze czasu pracy a Sąd Apelacyjny zbyt ściśle zinterpretował § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie podlega przyjęciu do rozpoznania.

W judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić na pierwszy rzut oka bez zbytniego wgłębiania

się w sprawę (por. np. postanowienie SN z dnia 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07, niepubl.). Chodzi tu o naruszenie norm prawnych, które nie budzi wątpliwości i możliwe jest do stwierdzenia przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie SN z dnia 27 lipca 2007 r., I PK 113/07). Nie każde zatem naruszenie norm prawnych w wyroku sądu odwoławczego nie stanowi o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (por. postanowienie SN z dnia 11 maja 2006 r., I PK 283/05). Niekiedy – nieco odmiennie – podnosi się, że oczywista zasadność skargi kasacyjnej stanowi przymiot, którego istnienie potwierdza jaskrawie niesprawiedliwe rozstrzygnięcie sprawy przez sąd powszechny (tak SN w postanowieniu z 6 października 2009 r., II PK 162/09).

Ocena wadliwości rozstrzygnięcia wymaga odwołania się do norm prawa materialnego, które stanowiły jego podstawę. W niniejszej sprawie kluczowym była ocena charakteru pracy ubezpieczonego jako pracy w warunkach szczególnych z perspektywy § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. ocena, czy prace te wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Nie chodzi tu, jak zdaje się rozumieć skarżący, o ogólnie pojmowaną pracę w pełnym wymiarze czasu pracy ale o wykonywanie w tak rozumianym wymiarze pracy w warunkach szczególnych. Sąd Najwyższy wielokrotnie podkreślał w swym orzecznictwie, że nie jest dopuszczalne uwzględnianie do okresów pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wymaganych do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym, innych równocześnie wykonywanych prac w ramach dobowej miary czasu pracy, które nie oddziaływały szkodliwie na organizm pracownika (wyrok SN z dnia 4 czerwca 2008 r., II UK 306/07, podobnie np. wyrok z dnia z dnia 3 grudnia 2013 r., I UK 181/13). Nieco łagodzi bardzo restrykcyjne ujęcie Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 22 kwietnia 2009 r., II UK 333/08 twierdząc, że ocena prawna ustaleń faktycznych powinna być racjonalna, bez stosowania „aptekarskiej” miary lub „stopera w rękę”. W stanie faktycznym sprawy – jak stwierdził Sąd Najwyższy - równoczesne i incydentalne wykonywanie przez spawacza niektórych prac ślusarskich w tym samym szkodliwym środowisku pracy i

to na wyraźne polecenie przełożonych nie wyklucza zaliczenia tego zatrudnienia do stażu pracy w szczególnych warunkach wymaganego do przyznania emerytury w niższym wieku emerytalnym.

Jak widać przeważająca część obowiązków pracownika musi być wykonywana w warunkach szczególnych, a jedynie sporadycznie wykonywane, dodatkowe - inne - czynności nie przekreślają możliwości kwalifikacji tej pracy jako uprawniającej do emerytury w wieku obniżonym.

Czym innym jest jednak mieszane wykonywanie różnych obowiązków, z których jedynie część – i to bynajmniej nie dominująca – dałaby się zakwalifikować jako wykonywana w warunkach szczególnych. Takie ustalenia poczyniły sądy powszechne w niniejszym postępowaniu i ustaleniami tymi Sąd Najwyższy pozostaje związany. Trzeba bowiem przypomnieć, że podstawy skargi nie mogą stanowić zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.). Sąd Najwyższy stwierdza w takich przypadkach, że o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można wnioskować na podstawie zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (por. np. postanowienie SN z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11).

Zaskarżone rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego nie jest zatem wadliwe w świetle poczynionych przez ten sąd ustaleń faktycznych. Skoro nie można mówić o jego wadliwości, to nie ma mowy o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej rozumianej jako tak oczywista wadliwość, która daje się stwierdzić na pierwszy rzut oka i bez zbytniego wgłębiania się w sprawę.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.